

CONCEPT

Verslag

van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 26 maart 2014 om 19.30 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, dhr. mr J.Th.C.M. Verheijen
CDA	Dhr. M.C.H. Klaus (fractie voorzitter) Mevr. E.J.M. van Haren – van Beek Dhr. G.W.J. Hendriks Mevr. B.E.M. Schouten
D66	Dhr. O.W.A. van Verschuer Mevr. E.H.W.M. Dauphin (fractie voorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. W.G.M. Brink Dhr. P.L.J. Loermans (fractie voorzitter) Dhr. A.A.A.M van Bronkhorst Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. S.A.A.M.G. van der Put Dhr. R.J. Reijnen Dhr. J.J. Tap Dhr. H. Tinnevelt Dhr. P.P. Verbeeten
Lijst De Kievit Lokale Dorpspartijen	Dhr. J.P. de Kievit (fractie voorzitter) Mevr. G.H.M. Toonen (fractie voorzitter) Dhr. A.J. van Kuppeveld Dhr. C.W.J.B. Timmerman
PvdA	Mevr. K.J.M. Jamin (fractie voorzitter) Mevr. A.M.J. Schaap Mevr. T.A.B. de Valk
Sociaal Wijchen VVD	Mevr. D.J.T. van den Bos (fractie voorzitter) Dhr. R.J.L. Boumans (fractie voorzitter) Dhr. N.G. Derks Dhr. C. Goldhoorn
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. R.W.M. Engels, dhr. M.J.F.J. Thijsen, dhr. M.P.P. Wintjes
Afwezig	-
Publiek	65 personen

1. Opening

De voorzitter, burgemeester Verheijen, opent de vergadering en heet alle aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de raadsleden, de media en pers.

Hij vraagt om een moment van bezinning.

Vandaag hangt voor het eerst het portret van Koning Willem Alexander in de raadszaal. Dit portret is gemaakt door Mariska van den Berg, winnares van de wedstrijd die is gehouden voor het mooiste portret van de koning. De portretten die gemaakt zijn door Frans van den Heuvel en Willeke Kersten zijn in de commissiekamers opgehangen.

2. Vaststellen notulen van de commissievergaderingen d.d. 27 februari en 6 maart 2014 en de raadsvergadering van 13 maart 2014

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

3. 14 AZ 001 Verslag commissie van de geloofsbrieven

De voorzitter memoreert dat in de raadsvergadering van 13 maart jl. de commissie is benoemd voor het onderzoeken van de geloofsbrieven. De commissie bestaat uit mevrouw Jamin, mevrouw Schouten en mevrouw Toonen.

De commissie zal onderzoeken of de benoemde raadsleden voldoen aan de vereisten van het lidmaatschap en er geen sprake is van onverenigbare betrekkingen.

Er is eveneens onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid van de verkiezingen. Hiervan is een verslag gemaakt.

Hij schorst om 19.35 uur de vergadering tot het onderzoek van de geloofsbrieven en heropent de bijeenkomst om 19.45 uur.

De voorzitter geeft vervolgens het woord aan mevrouw Toonen, voorzitter van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven.

Mevrouw Toonen leest het verslag van de commissie voor.

"Tijdens de raadsvergadering van 13 maart 2014 heeft de gemeenteraad ingestemd met de benoeming van de leden van de commissie onderzoek geloofsbrieven: mevr. K.J.M. Jamin (PvdA), mevr. B.E.M. Schouten (CDA), mevr. G.H.M. Toonen (Lokale Dorpspartijen). Uit hun midden hebben zij mevrouw Toonen tot voorzitter benoemd.

De commissie heeft drie zaken onderzocht: de rechtmatigheid van de verkiezingen, de geloofsbrieven en mogelijke integriteitsrisico's van de raadsleden.

Rechtmatigheid verkiezingen

Mevrouw Ruiters overhandigde de leden van de commissie het overzicht van de processen-verbaal van de stembureaus. Bij vijf stembureaus gaven de verschillen in stemmen en het ontbreken van een verklaring aanleiding tot het hertellen van de stemmen. Vrijdagmiddag 21 maart zijn de stemmen van de vijf stembureaus herteld. Mevrouw Ruiters bespreekt de inhoud van het proces-verbaal van het centraal stembureau van vrijdag 21 maart 2014. Tijdens de zitting van het centraal stembureau van 21 maart 2014 is er geen bezwaar gemaakt door de aanwezige toeschouwers en is de uitslag vastgesteld.

De leden van de commissie concluderen dat de verkiezingen rechtmatig verlopen zijn.

Onderzoek geloofsbrieven

Twee gekozen raadsleden hebben besloten de benoeming niet aan te nemen.

De leden van de commissie hebben de geloofsbrieven onderzocht bestaande uit een getekende verklaring voor aannemen van het raadslidmaatschap, een formulier openbare betrekkingen en een uittreksel GBA. Zij hebben onderzocht of de benoemden aan de vereisten van het lidmaatschap voor de raad voldoen.

Bij één raadslid is wel sprake van een openbare betrekking en dat was niet ingevuld. Tijdens de vergadering wordt contact opgenomen met het betreffende raadslid om dit te corrigeren. Het raadslid heeft inmiddels een nieuw formulier openbare betrekkingen ingevuld.

De leden van de commissie hebben de geloofsbrieven in orde bevonden en zij adviseren tot de toelating van de benoemden.

Mogelijke integriteitsrisico's

Mevrouw Berendsen licht dit onderdeel toe. Het onderzoek naar mogelijke integriteitsrisico's is een nieuw onderdeel van de procedure. De leden van de commissie menen dat het van belang is dat de mogelijke risico's duidelijk zijn en dat er in de openbaarheid over gesproken wordt.

Alle benoemden hebben de 'gedragsverordening raads- en commissieleden' en de '10 gouden integriteitsregels' ontvangen en hebben getekend voor ontvangst. Ook hebben zij in een overzicht hun functies en nevenfuncties vermeld en vragen beantwoord over financiële belangen en mogelijke relaties met aanbieders van diensten aan de gemeente.

De functies en nevenfuncties worden openbaar gemaakt via de website. Het formulier zal ieder jaar opnieuw verstuurd worden aan de raadsleden om te actualiseren.

De leden van de commissie hebben de formulieren bekeken en geconcludeerd dat er bij de benoemden geen sprake is van integriteitsrisico's."

De voorzitter dankt mevrouw Toonen en concludeert dat niets de toelating van de raadsleden nog in de weg staat. De installatie vindt morgen, 27 maart a.s., plaats om 19.30 uur. Hij dankt de commissie voor haar werkzaamheden.

Het voorstel is aangenomen!

4. Afscheid raadsleden

De voorzitter geeft allereerst de gelegenheid aan de fracties om afscheid te nemen van de leden die uit de fracties vertrekken.

PvdA

Mevrouw Jamin memoreert dat de PvdA fractie zich 4 jaar geleden uit het coalitieoverleg heeft teruggetrokken omdat de fractie van mening was dat zij haar zaken niet goed op orde had. Dit is nu wel het geval. Het is niet altijd makkelijk geweest in de oppositie, maar het heeft zijn charmes en het was mogelijk de eigen speerpunten naar voren te brengen. De fractie heeft zich vooral laten horen op het gebied van sociale zaken, welzijn en de WMO. Vandaag nemen twee leden afscheid, Thea de Valk en zij zelf.

Zij dankt mevrouw Thea de Valk hartelijk voor alles wat zij voor de gemeenschap in Balgoij heeft gedaan. Zij dankt ook de collega raadsleden, commissieleden, medewerkers van de griffie en de ambtenaren hartelijk voor hun ondersteuning. In het bijzonder dankt zij de ambtenaren die na afloop van de raadsvergadering zorgden voor hapjes en drankjes en vraagt of Carla Boeijen naar voren kan komen. Zij overhandigt Carla Boeijen een boeket bloemen en dankt haar hartelijk.

Mevrouw Schaap dankt Katja Jamin en Thea de Valk voor de afgelopen 4 jaar. Thea was er altijd wanneer het ging om Balgoij en de andere kleine kernen. Zij heeft veel waardering voor Katja, voor haar betrokkenheid ook in de afgelopen weken. Namens de fractie van de PvdA spreekt zij dank uit voor alle steun. Zij overhandigt hen namens de fractie een boeket bloemen.

D66

Mevrouw Dauphin heeft zich altijd erg verbaasd over mensen die jaren in de raad bleven zitten. Zij had het idee dat het verfrissend zou zijn wanneer men na 8 jaar plaats zou maken. Het is bijzonder dat zoveel mensen afscheid nemen. Zij heeft goede herinneringen aan de debatten met mevrouw Schouten, aan mevrouw Toonen die toch altijd het laatste woord had. Zij genoot van hen en wenst hen het allerbeste. D66 zal in de toekomst nog van zich laten horen en zij hoopt dat dit ook voor de leden geldt die nu afscheid nemen.

Kernachtig Wijchen

De heer Loermans dankt alle raadsleden die afscheid nemen. Hij dankt Bea Schouten die in de vorige periode fractievoorzitter was, mevrouw Toonen voor alle oneliners die zorgden voor een levendig debat. Hij dankt hen voor de fijne samenwerking. Hij spreekt eveneens zijn dank uit naar het college, de griffie en het ambtelijk apparaat.

In het bijzonder dankt hij de heer Heinz Tinnevelt. Hij voerde in de raad weliswaar niet het woord, maar in de fractie speelde hij een belangrijke rol. Hij heeft aan de bron van Kernachtig Wijchen gestaan, was rustig, loyaal, een binder in de fractie en had een belangrijke taak als fractiesecretaris. Hij dankt hem hartelijk voor de afgelopen 4 jaren als raadslid en daar aan voorafgaand als commissielid.

Lijst de Kievit

De heer De Kievit stelt vast dat Lijst de Kievit ophoudt te bestaan. Hij heeft zich aangesloten bij Sociaal Wijchen en mevrouw Van den Bos voert namens hem het woord.

Lokale Dorpspartijen

De heer Timmerman dankt Gerrie Toonen hartelijk voor de afgelopen 4 jaar dat hij haar in de fractie heeft mogen meemaken. Het was een spannende tijd. Hij verwacht dat ook in de komende periode alles goed verloopt en zal Arnold van Kuppeveld zoveel mogelijk helpen. Afscheid nemen is zwaar. Hij dankt iedereen hartelijk voor de afgelopen tijd.

VVD

De heer Derks is vier jaar geleden in de raad gekomen en mocht ervaren wat het is om raadslid te zijn. De eerste weken was hij trots, maar ervoer dat hij in het diepe werd gegooid. Begrippen zoals participatie, burgerparticipatie vlogen hem om de oren.

Twee kanjers van raadsleden nemen nu afscheid.

Cees Goldhoorn was de drijvende kracht binnen de VVD en kon over elk dossier meepraten. Dit deed hij ook, want hij nam deel in alle commissies. Hij waardeert zijn tomeloze inzet enorm, ook wanneer Cees voor advocaat van de duivel speelde. Zijn raadslidmaatschap is nu ten einde en hierdoor krijgt hij meer tijd voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen. Ook kan hij nu meer tijd doorbrengen in zijn huis in Drenthe. Hij dankt de heer Goldhoorn hartelijk voor de afgelopen 4 jaar en voor hetgeen de fractie heeft bereikt. Hij is blij dat hij ook de komende periode nog op zijn steun kan blijven rekenen.

Roel Boumans was in de afgelopen periode de fractievoorzitter. Hij voerde namens de VVD het woord waar het ging om begrotingen, haalde de hete kolen uit het vuur, bracht rust in de fractie en pareerde steeds datgene wat op papier stond. Hij hoopt dat Roel binnenkort toch weer plaats neemt aan de raadstafel, tot 22 mei wanneer de Europese verkiezingen plaatsvinden. De heer Derks geeft de aanwezigen een stemadvies: Roel Boumans staat op nummer 18 op de lijst voor de VVD.

Hij dankt de scheidende raadsleden, de ambtenaren, de griffie, het college en de voorzitter van de raad voor de afgelopen 4 jaar. Ook dankt hij alle mensen op de publieke tribune voor alle jaren die zij in de gemeente hebben geïnvesteerd. Hij wenst de leden die afscheid nemen veel succes met het vinden van nieuwe uitdagingen.

Sociaal Wijchen

Mevrouw Van den Bos wil namens Sociaal Wijchen een paar wijze woorden spreken. Zij citeert enkele beroemde voorgangers omdat hun uitspraken passen bij een aantal van de afscheid nemende raadsleden.

Dalai Lama: "Tempels zijn niet nodig, ingewikkelde filosofieën zijn ook niet nodig, onze hersenen en ons eigen hart zijn onze tempel. Mijn filosofie is vriendelijkheid". Dit past bij Thea de Valk, bij Katja Jamin, Wim Lemmers en Heinz Tinnevelt en Roel Boumans.

Een citaat van Gandhi: "Men kan het niveau van een land meten aan de manier waarop dat land met zijn dieren omgaat". Hieraan dacht ik toen ik een foto van Otto van Verschuer zag op facebook van een prachtige zwarte stier en hij in driedelig pak.

Een bekende uitspraak van Boeddha: "Het is belangrijk om goede gedachten te hebben. Wij worden wat wij denken". Dit past bij Gerrie Toonen en Kees Timmerman.

Tenslotte een uitspraak van Toon Hermans: "Ga nooit weg zonder te groeten, zonder een zoen, als je het noodlot zult ontmoeten, kun je dat nooit meer over doen". Met deze woorden neemt zij afscheid van fijne mensen, zoals haar buurman Gerard Hendriks en Cees Goldhoorn en Bea Schouten.

Elk afscheid is de geboorte van een herinnering. Zij hoopt dat deze herinnering aan vandaag waardevol zal blijken te zijn.

CDA

De heer Klaus heeft in de afgelopen jaren vaak gehoord dat Wijchen een mooi zelfstandig dorp is. Er waren in de afgelopen jaren een aantal dieptepunten maar ook veel hoogtepunten. Hij is van mening dat de gemeente trots mag zijn op het financieel beleid. Zijn dank gaat ook uit naar het college voor de wijze waarop de leden zich hebben opgesteld. Er wordt van veel mensen afscheid genomen, die al een hele periode in de raad zitten. Hij heeft veel respect voor hen, voor de manier waarop zij ieder op hun eigen wijze zich als raadslid hebben geprofileerd.

Hij dankt alle raadsleden hartelijk voor hun inzet.

De CDA-fractie neemt afscheid van Bea Schouten. Een vakvrouw. Zij kan kort en krachtig haar ideeën te berde brengen. In de afgelopen periode heeft zij als voorzitter van de commissie laten zien dat zij alle facetten van het raadslidmaatschap goed beheerst. Er is een aantal zaken waar Bea voor heeft gestaan, zoals de bibliotheek, het fietsen, het sociaal beleid. Dit zijn allemaal zaken waar zij zich politiek voor heeft ingezet. Hij dankt mevrouw Schouten hartelijk voor alle inzet. Zij was een voorbeeld voor de hele fractie.

Gerard Hendriks is gestart als wethouder en is in deze laatste periode aan de slag gegaan als raadslid. Hij heeft veel plezier met hem beleefd. Gerard was ook fractiesecretaris. Voordat de

fractie thuis was, lag het verslag al op de mat. Er was ook niets op aan te merken. Ruimtelijke Zaken was zijn commissie. Zijn hart lag ook bij cultuur en cultuurhistorie; hij wilde de mensen laten zien hoe mooi Wijchen is. Hij denkt dat menigeen er nog plezier van kan hebben met hem een rondje door het dorp te lopen.

Gerard heeft ook andere kwaliteiten laten zien als invaller van de voorzitter van de commissie. Hij heeft allerlei kwaliteiten die niet altijd op de voorgrond staan, zoals de zingende wethouder en raadslid. Hartelijk dank voor het vele werk namens de fractie van het CDA.

Wim Lemmers heeft zijn eigen functie binnen de fractie. Als man vanuit het buitengebied heeft hij het hart op de juiste plaats. Hij stond midden in de samenleving in Niftrik en is een ontzettend waardevolle fractiegenoot geweest gedurende 4 perioden. Toen de heer Klaus in de fractie kwam, was Wim Lemmers degene die hem met open armen ontving. Hij waardeert zijn kwaliteiten enorm en is blij dat hij Wim de afgelopen perioden heeft mogen meemaken.

Otto van Verschuer is Otto en onnavolgbaar. Hij kan soms heel kort en krachtig zijn, zijn oneliners raakten precies de kern van het verhaal. Er zijn veel mooie momenten samen geweest en de heer Klaus hoopt dat zij die nog vaak kunnen delen. Naast raadslid was Otto ook voorzitter van het Centrummanagement en een actief inwoner van Leur. Duurzaamheid is voor hem niet alleen een thema, maar hij voelt het ook zo. Hij dankt de heer Van Verschuer voor de samenwerking.

Daarnaast dankt de heer Klaus de voorzitter van de raad, de griffie en de ambtenaren namens de fractie van het CDA.

De voorzitter dankt de sprekers en richt zich tot de raad en de publieke tribune.

Een elftal raadsleden neemt vandaag afscheid. Negen daarvan hebben zelf hiertoe besloten en twee leden komen niet terug als gevolg van het verkiezingsresultaat.

Hij spreekt zijn waardering en diep respect uit voor de inzet van deze raadsleden voor de samenleving van Wijchen, voor hun bevoegdheid en betrokkenheid die zij de afgelopen jaren hebben getoond.

Tachtig jaar aan raadservaring verlaat vanavond de gemeenteraad van Wijchen. Wanneer de commissiejaren hierbij opgeteld worden, is dit zelfs 100 jaar. Hij hoopt dat het afscheid alleen geldt voor deze tafel en dat de leden in de toekomst nog nadrukkelijk van zich laten horen, in hun partij, maar ook daarbuiten. Hij gaat hiervan uit omdat zij hiervoor eenvoudigweg te veel verbonden zijn met het welbevinden van Wijchen.

Wim Lemmers neemt afscheid omdat zijn conditie hem hiertoe noodzaakt.

Van 1998 – 2002 was hij commissielid namens het CDA. In 2002 werd hij raadslid. Hij was het stemmenkanon van Niftrik. Bij de raadsverkiezingen van 2010 kreeg hij 51% van de stemmen bij het stembureau van Niftrik.

Hij is de eminence grise van de raad. Sinds 1998 is hij betrokken geweest bij het raadswerk. Die betrokkenheid bij Wijchen en Niftrik is ook opgemerkt in Den Haag.

Het is burgemeester Verheijen een eer om te melden dat het Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander heeft behaagd om Wilhelmus Theodorus Hendrikus Lemmers te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Burgemeester Verheijen spelt de versierselen bij de heer Lemmers op en overhandigt hem een boeket bloemen en een mooie schaal die is gemaakt door de heer Harrie Gerritz, een bekend Wijchens kunstenaar.

Hij hoopt dat de schaal een mooie plek zal krijgen zodat hij regelmatig nog zal terugdenken aan deze mooie tijd in Wijchen.

Heinz Tinnevelt is van 2006-2008 commissielid geweest namens Lokale Dorpspartijen. Van 2008-2010 was hij lid namens de fractie Van Bronkhorst en in 2010 werd hij tot raadslid benoemd namens de fractie Kernachtig Wijchen. Hij was eveneens lid van de commissie Burgerparticipatie.

Hij heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het fundament van Kernachtig Wijchen. Dit werd zojuist ook gesteld door de heer Loermans. Van de griffie heeft de voorzitter begrepen dat de heer Tinnevelt een van de meest actieve verspreiders was van het raadswerk. De digitale nieuwsbrief werd aan de achterban van Kernachtig Wijchen toegestuurd. Dit betekende dat honderden extra mensen werden geïnformeerd over hetgeen zich in de raad afspeelde.

Heinz Tinnevelt was een trendsetter op toeristisch gebied en cruist al jaren rond. Dit is een van

de sterkst groeiende toeristische branches. Hij hoopt dat de heer Tinnevelt nu voldoende tijd gaat krijgen om te reizen. Hij dankt de heer Tinnevelt van harte voor al het werk en hoopt hem graag weer te zien.

Kees Timmerman was van 2009-2010 commissielid namens de Lokale Dorpspartijen. Van 2010-2014 is hij raadslid geweest. Tot 2012 was hij eveneens lid van de werkgroep Burgerparticipatie. Hij was woordvoerder in het overleg Breed en heeft in 2013 Gerrie Toonen vervangen in het presidium. Zijn focus lag bij het integraal huisvestingsplan Sport en hij heeft ook geprobeerd de sportraad nieuw leven in te blazen. Ondanks al zijn enthousiasme is dit niet gelukt. Hij dankt de heer Timmerman voor zijn inzet en overhandigt hem een boeket bloemen en de mooie schaal van Harrie Gerritz.

Thea de Valk was commissielid van 2008-2010 voor de fractie van de PvdA. Vanaf 2010-2014 nam zij deel in de raad. Zij was lid van de werkgroep Burgerparticipatie. Haar ervaring met digitale nieuwsbrieven kwam van pas om de nieuwsbrief van de raad uit te brengen. Thea was sterk verbonden met haar dorp. Van de 170 voorkeursstemmen in 2010 kwamen 137 van het stembureau in Balgoij. Hij dankt haar buitengewoon voor haar inzet en overhandigt mevrouw De Valk een boeket bloemen en de schaal van Harrie Gerritz.

Roel Boumans was van 2006-2010 commissielid namens de VVD. Van 2010-2014 was hij raadslid en fractievoorzitter van de VVD, lid van het presidium. Kengetallen en indicatoren zijn zaken waar hij zich hard voor maakte. Ook richtte hij zijn pijlen op de gemeenschappelijke regelingen, zodat de raad beter de vinger aan de pols kon houden. Het is uiteindelijk gelukt om een pilot te starten waarbij voor 3 GR-en belangrijke stuurvariabelen op papier worden gezet. Roel is eerste reserve op de lijst van de VVD, wanneer hij niet gekozen wordt in het Europees Parlement. Hij staat op plaats nummer 18 van de VVD. De voorzitter dankt de heer Boumans hartelijk en merkt op dat het afscheid wellicht van korte duur is. Ook hij krijgt de schaal van Harrie Gerritz

Otto van Verschuer heeft Elaine van Haren vervangen tijdens haar zwangerschapsverlof in de periode 2008-2010 als raadslid. Hij was lid van de rekenkamercommissie, voorzitter van de raadscommissievergaderingen en waar mevrouw Schouten altijd begint met "beste mensen", start hij met een joyeus "Dames en heren.....". Zelfs de kinderen in de kindergemeenteraad hebben het er nog over dat ze met 'meneer' en 'mevrouw' en 'u' werden aangesproken. De raad heeft altijd veel plezier gehad in zijn verbale kwaliteiten, hij zorgde voor veel plezierige momenten aan de raadstafel met zijn kwinkslagen die soms wat scherp waren, maar zij voegden voldoende relativering toe aan het verhitte debat. De voorzitter vreest dat de raad dit zal gaan missen. Hij dankt de heer Van Verschuer hartelijk voor zijn inzet en overhandigt hem de schaal van Harrie Gerritz.

Cees Goldhoorn was commissielid van 2006-2010. In 2010 werd hij raadslid, lid van de auditcommissie, lid van de rekenkamercommissie, lid van de werkgroep burgerparticipatie, lid van het woordvoerdersoverleg Breed. Hij was de verbindende schakel tussen de raad van Wijchen en de regionale werkgroep Transitie Breed, lid van de werkgroep evaluatie vergadersysteem. Hij is onbetwist het meest invloedrijke raadslid geweest, gezien het grote aantal commissies en werkgroepen waar hij zijn inbreng heeft gehad. De voorzitter merkt op dat de heer Goldhoorn in al deze overleggen het doel waartoe het overleg diende, heeft bewaakt. Hij was een enthousiast coach van de fractie van de Speelhoeve in de kindergemeenteraad en de verbindende schakel met het project 'maatschappelijke stage' van het Maaswaal college. Dit leverde een nieuwe kandidaat op bij de lijst van de VVD. Hij dankt de heer Goldhoorn van harte voor zijn inzet en hoopt hem nog terug te zien. Hij geeft hem de schaal van Harrie Gerritz.

Gerard Hendriks was voorafgaand aan zijn raadslidmaatschap wethouder. Van 2010-2014 zat hij aan tafel als raadslid. In dezelfde periode was hij voorzitter van de werkgroep duurzaamheid. Deze werkgroep heeft nadrukkelijk van zich laten horen, zoals bij de eerste nota afvalinzameling in 2011. De gemeente Wijchen heeft de tweede plaats gekregen bij het energielabel "Duurzaamste gemeente van Nederland".

Met carnaval draagt Gerard in beslissende mate bij aan de kwinkslagen van het college. Tot op de dag van vandaag zet hij zijn melodieuze kwaliteiten in voor het college en is ook dit jaar met een eigen carnavalskraker op de proppen gekomen "Hier blijf ik plekken.....".

De heer Hendriks sprong in als voorzitter van de commissie en maakte een verpletterende indruk. Zijn grootste verdienste is dat hij zich nooit laat voorstaan op het bereiken van iets, maar altijd denkt aan het grotere belang. Hij heeft een beslissende bijdrage geleverd aan het goede imago van Wijchen in het bedrijfsleven en propageerde de één-loketbenadering voor het bedrijfsleven. Feitelijk was hij in al zijn betrokkenheid dit ene loket. De voorzitter dankt de heer Hendriks hiervoor en overhandigt hem een verzamel-cd waarop alle carnavalskrakers van het Wijchense college staan. Daarnaast krijgt hij de schaal van Harrie Gerritz.

Katja Jamin was raadslid voor de PvdA van 1998-2002 en vervolgens opnieuw van 2010-2014. Zij was voorzitter van de auditcommissie, lid van het presidium en deelnemer aan het woordvoerdersoverleg Breed. Zij had oog voor wat onderwijs, zorg en welzijn betekende voor de zwakkeren in de samenleving. Dit is ook in de laatste raadsvergadering luid te horen geweest. Wanneer het in het woordvoerdersoverleg Breed te veel ging over de bedrijfsvoering, bracht zij dit terug naar de betekenis voor de doelgroep. Onder haar voorzitterschap heeft de auditcommissie zich ontwikkeld tot een commissie met gezag. De voorzitter dankt mevrouw Jamin voor haar inbreng in de 2 perioden van 4 jaar die zij in de raad heeft deelgenomen. Zij krijgt de schaal van Harrie Gerritz.

Bea Schouten heeft vanaf 2002 deelgenomen in de raad van Wijchen, gedurende 3 perioden. Bij haar aantreden werd zij fractievoorzitter van het CDA en lid van het presidium.

Van 2010-2014 was zij de buitengewoon gerespecteerde voorzitter van de commissie Algemene Zaken, lid van de Stuurgroep dorpsontwikkelingsplannen en dat ene stadsontwikkelingsplan. Zij begon haar vergadering altijd met "Beste mensen....." en was een voorzitter recht van de leer, strak in het afbakenen van politieke en informatieve vragen, scherp en alert in het volgen van de betogen. Zij drukte haar stempel op het raadswerk gedurende de afgelopen 12 jaar, niet alleen qua productie, maar ook inhoudelijk heeft zij een geweldige bijdrage geleverd aan het bestuur van deze gemeente. Dit is ook in Den Haag niet onopgemerkt gebleven.

Het is burgemeester Verheijen een eer om te melden dat het Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander behaagt om Bernardina Elisabeth Maria Schouten te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Burgemeester Verheijen spelt de versierselen op bij mevrouw Schouten en overhandigt haar een boeket bloemen en de schaal van Harrie Gerritz.

Gerrie Toonen is bijna 20 jaar raadslid geweest van de gemeente Wijchen. Eerst als lid van de fractie Thé Straten voor Gemeentebelangen, daarna voor de fractie Wijchens Belang en nu voor de fractie van Lokale Dorpspartijen. De voorzitter heeft haar leren kennen als iemand die het hart op de tong heeft. Verhullend taalgebruik is niets voor haar. Zij heeft woorden gebruikt zoals "kiezersbedrog", "volksverlakkerij", "testosteroncollege".

Zij is een vurig pleitbezorger voor meer vrouwen in college en de raad, maar was boven alles de stem van het volk. Zij vertolkte de mening van de man op de straat en uit de winkel. Zij had niets met externe bureaus, achterkamertjespolitiek en besloten raadsvergaderingen. Wat haar betreft was het duidelijk waar de ziel en het kloppend hart van de politiek moest liggen. De kerntaak van de gemeente was tweeledig. Naast de wettelijke taken had de gemeente ook zorgplicht en dienstbaarheid aan de Wijchense gemeenschap.

Zij had vooral hart voor de mensen die in de verdrukking zaten; niet dat de gemeente altijd een passende oplossing moest bieden. In de notulen van de raadsvergadering van 23 december 1999 is dit terug te lezen: "mevrouw Toonen is van mening dat de opvang van kinderen, tieners of jongeren de eerste verantwoordelijkheid is van de ouders. Zij spreekt de collega's van de landelijke partijen erop aan in Den Haag te pleiten voor flexibele werktijden voor zowel vaders als moeders. Met betrekking tot jongerenoverlast is zij van mening dat ouders van overlast gevende jongeren als eerste aangesproken moeten worden voor verhaal van schade".

Gerrie Toonen is in alles een vrouw van oplossingen. Moties en amendementen vloeiden met het grootste gemak uit haar hand, en ooit diende zij zelfs een mondelinge motie in. Deze heeft het niet gehaald, omdat een motie altijd schriftelijk moet worden ingediend.

Zij startte samen met de huidige wethouders Rob Engels en Marcel Thijsen in 1994 in de ge-

meenteraad. De speciale band met Rob Engels had mogelijk ook te maken met haar liefde voor korfbal, maar bovenal was het zijn eerlijkheid en recht-door-zee-houding, zoals bleek uit het betoog tijdens zijn afscheid in 2000.

Jaren terug toen het om de bomkap in het ven ging, memoreerde mevrouw Toonen haar speelse jaren op Alverna en vroeg aan de toenmalige wethouder Piet de Bruijn of hij zich dit nog kon herinneren. Uit de overlevering heeft hij begrepen dat aanwezigen toen een blos op de wangen van de wethouder zagen.

Gerrie is nu hard toe aan meer tijd, rust en ruimte voor haar gezin en vrienden. Dat zij donderdagochtend met haar kleinkind op de arm stond, vond de voorzitter ontzettend ontroerend. De politiek heeft een belangrijk deel van haar leven bepaald en daar komt nu noodgedwongen een pauzemoment in. Burgemeester Verheijen kan zich nauwelijks voorstellen dat de raad niets meer van haar zal horen. Het is echter een weloverwogen beslissing geweest die door iedereen wordt gerespecteerd. Je gezondheid staat voorop.

Hij merkt op dat het hem een eer is om te melden dat het Zijne Majesteit Koning Willem-Alexander heeft behaagd om Gerarda Hendrika Maria Toonen te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Burgemeester Verheijen spelt de versierselen op bij mevrouw Toonen en overhandigt haar een boeket bloemen en de schaal van Harrie Gerritz.

Hij geeft vervolgens het woord aan mevrouw Schaap.

Mevrouw Schaap dankt als plaatsvervangend voorzitter alle collega raadsleden voor het vertrouwen in deze bijzondere periode. Zij was ook onafhankelijk voorzitter van de vertrouwenscommissie voor benoeming van de nieuwe burgemeester. Zij dankt voor het vertrouwen.

Ook spreekt zij dank uit naar de griffie. Veel, heel veel zaken gebeuren achter de schermen. Hoe vaak komen raadsleden niet naar de griffie om advies? Alle vragen worden via de mail direct beantwoord, vaak nog binnen een uur of een dag.

Namens alle raadsleden dankt zij de medewerkers van de griffie en vraagt of zij naar voren willen komen. Zij overhandigt hen allemaal een boeket bloemen.

De voorzitter geeft het woord aan de raadsleden die afscheid nemen.

De heer Wim Lemmers dankt iedereen hartelijk voor de geweldige samenwerking, in het bijzonder de CDA-fractie en het bestuur van het CDA.

De heer Heinz Tinnevelt dankt iedereen hartelijk. Terugkijkend naar de afgelopen 8 jaar als commissie- en raadslid, merkt hij op dat hij het met veel plezier heeft gedaan. Hij was ook lid van de commissie burgerparticipatie.

Hij dankt de fractie, de collega raadsleden, het college, de dames en heer van de griffie en de ambtenaren voor de prettige samenwerking en wenst hen in de komende tijd, waar veel zaken van de rijksoverheid naar de gemeente worden overgeheveld, heel veel succes en veel wijsheid.

De heer Kees Timmerman sluit aan bij de woorden van de heer Tinnevelt. Het gaat erom dat de raad met zijn allen goede zaken heeft gedaan in de afgelopen 4 jaar. De komende 4 jaren zullen de transitie spelen en hij vertrouwt erop dat de nieuwe raad zich hier goed in zal manifesteren. Hij vindt het jammer dat hij hier niet bij is, maar heeft vertrouwen in Arnold van Kuppeveld.

Mevrouw Thea de Valk dankt haar collega raadsleden voor de afgelopen 4 jaar. Het was een bijzondere ervaring. Zij dankt de griffie, het college van B&W en de collega's van de Partij van de Arbeid.

De heer Roel Boumans dankt allereerst alle collega's in de gemeenteraad. Hij heeft de debatten met veel plezier gevoerd. De eerste 2 jaar waren voor de fractie wat terughoudend omdat bezuinigingen aan de orde van de dag waren. Initiatieven waren daarom wat minder aan de orde. De afgelopen twee jaar zijn meer initiatieven genomen, zoals het voorstel voor de Jeu de Boules, een stuk sport kon worden gecombineerd met beleid. De komende tijd richt hij zich op de Europese verkiezingen en hoopt daarin succes te krijgen. Dit zal hij altijd doen met een terugblik op deze gemeenteraad, waar hij zich erg thuis heeft gevoeld.

Hij dankt de raadsleden, ambtenaren, college, griffie en verder iedereen die hij vergeten is voor deze geweldige periode.

De heer Otto van Verschuier merkt op dat mevrouw Van den Bos terecht aangaf dat bij een afscheid herinneringen worden geboren. In de krant las hij dat er gemeenten zijn in Nederland waar nog sprake is van een bananenrepubliek. Zijn grootste herinnering aan Wijchen is dat er zoveel sprake is van collegialiteit. Niet alleen met de raadsleden, maar ook met het college van B&W, met de twee burgemeesters en met alle mensen die rondom de raad het werk mogelijk maken. Met de griffie heeft hij altijd heel fijn samengewerkt en met de mensen die altijd zorgen voor de raadszaal etc. Hij spreekt zijn dank uit en zal vooral deze collegialiteit vreselijk missen. Hij hoopt iedereen op straat nog tegen te komen of op de publieke tribune en wenst de raad veel sterkte toe en veel succes.

De heer Cees Goldhoorn heeft met ongeveer iedereen in de commissies gezeten. Hij heeft dit altijd als heel leuk ervaren en het was een leerzame periode. Hij dankt iedereen hiervoor. Als je in zoveel commissies zit, dan kom je iemand heel vaak tegen. Hij heeft bepaalde weken meer met deze persoon gegeten, dan met zijn eigen vrouw. Op maandag vaak commissie; hij at dan een broodje met Linda; op dinsdag burgerparticipatie: een broodje met Linda; op woensdag rekenkamercommissie: een broodje met Linda; op donderdag auditcommissie: een broodje met Linda. 's Avond bij de raadsvergadering was daar Linda weer. Hij heeft haar erg veel gezien en dankt haar voor alles. Hij merkt op dat in zijn telefoon Linda is opgenomen. Zijn vrouw wilde haar kapper bellen, die ook Linda heet, en kreeg toen..... Linda aan de telefoon.

De heer Gerard Hendriks dankt voor de prachtige woorden van de diverse sprekers en de fractievoorzitter. Het is een gedenkwaardig moment. Hij is altijd bij de politiek betrokken geweest. Vanaf 1970 stond hij op de lijst; in 1990 nam hij namens Lijst Verbeeten deel in de raad. Hij was 8 jaar wethouder en de afgelopen 4 jaar raadslid. Het is nu tijd om te gaan. Hij heeft het altijd als bijzonder ervaren. Als geboren Wijchenaar moet je iets kunnen doen voor de gemeenschap. Het was een plezierige periode omdat politiek te maken heeft met mensen. Hij heeft goed samengewerkt met zijn eigen fractie, maar ook met de collega's in de raad. Hij heeft veel plezier beleefd aan de werkgroep Duurzaamheid. De samenwerking met de griffie was geweldig; hij werd hier altijd hartelijk ontvangen. Ook heeft hij bijzonder plezierig gewerkt met burgemeester Gosse Noordewier, toen hij in het college zat. De ambtenaren zal hij nooit vergeten. Hij is er trots op dat hij als enig niet-ambtenaar mag zingen in het ambtenarenkoor. Hij stopt ermee omdat een nieuwe generatie zich aandient, met ambitie en energie die voor Wijchen weer van alles mogelijk maakt. Wijchen wordt nog mooier dan het nu al is. Hij dankt de fractie van het CDA. Hij blijft actief en zal bij culturele evenementen, op het gebied van recreatie en toerisme de mensen zeker nog tegenkomen. Wanneer het de raad goed gaat, dan gaat het Wijchen zeker goed.

Mevrouw Katja Jamin heeft in de tweede periode erg genoten. Er waren duidelijke verschillen met haar eerste raadsperiode. De raad werkt nu met het duale stelsel. Er is veel veranderd in het raadswerk, maar een ding verandert er helaas niet. Zij is voorstander van meer vrouwen in de politiek en in de raad, maar het worden er alsmaar minder. Dit is erg jammer. De ondersteuning door de griffie is ontzettend plezierig. Zij verzetten heel veel werk en dit betekent tijdwinst en kennis. Deze tijd kun je als raadslid weer ergens ander aan besteden, zoals het contact met de achterban. De griffie is er altijd voor vragen, wensen, amendementen en moties en voor het scherp schrijven van schriftelijke vragen. Wanneer je langs komt krijg je altijd thee/koffie en dropjes. Als dank voor de afgelopen 4 jaar heeft mevrouw Jamin een kleine aanvulling op de voorraad drop meegebracht. Zij heeft deelgenomen in de vertrouwenscommissie voor de benoeming van de nieuwe burgemeester. Dit heeft zij als zeer bijzonder ervaren. Het voorzitterschap van de auditcommissie heeft veel inzicht en kennis in de gemeentelijke fi-

nanciën opgeleverd. Zij dankt in het bijzonder Ton van Wezel voor al zijn geduld. Tot slot dankt zij het college, de collega raadsleden, commissieleden en de kiezers voor de samenwerking en wenst de nieuwe raadsleden veel succes in de komende 4 jaar.

Mevrouw Bea Schouten begint met "beste mensen". Afscheid nemen is altijd vreemd. Zij staat hier volledig achter, maar voelt zich toch wat ongemakkelijk. Er zijn mooie woorden gesproken en zij heeft een lintje gekregen. Dit voelt vreemd.

Twaalf jaar raadswork is een hele tijd. Het is omgevlogen. Het is een aparte wereld en je denkt dat iedereen dit belangrijk vindt. Het gaat ergens over, over minima, handhaving van de alcoholwet, wegen, huizen. Dit was voor haar altijd belangrijk. Het is ontluisterend als blijkt dat de gemiddelde Wijchense inwoner dit veel minder interessant vindt.

Zij is als fractievoorzitter direct in de picture gekomen; heeft veel mensen ontmoet. Bijzonder was het werken aan een goed vergadersysteem. Er komen steeds meer inwoners en instellingen op de informatie- en thema-avonden. De afgelopen 4 jaar is zij commissievoorzitter geweest. Zij was misschien wat streng, maar houdt van duidelijkheid en niet van oeverloos uitwijden. Wanneer de vragen te detaillistisch werden, greep zij in. De informatie-avonden waren niet voor politieke schermutselingen. Ook het presidium had zijn handen vol aan het evalueren van de commissievoorzitters.

Zij dankt iedereen voor de samenwerking. De raad in Wijchen is hier sterk in. Zij kunnen goed met elkaar opschieten, maar de samenwerking kan soms wat feller. Na afloop is men snel weer alles vergeten en gaat men weer verder. Dit is een goede eigenschap van deze raad.

Mevrouw Schouten dankt de griffie. Het is erg belangrijk dat de raad goed begeleid wordt in de processen.

Ook dankt zij de ambtenaren en het college. Met het college is er iets bijzonders aan de hand. Er is een haat-liefde verhouding met het college. Het verloopt echter allemaal redelijk soepel. Soms te soepel. Als je kijkt naar de begrotingsbespreking en de kadernota, dan worden moties soms direct overgenomen. Het college hoeft niet per se de raad te vriend te houden en zaken over te nemen.

Zij vond het erg leuk om met iedereen samen te werken en wenst de nieuwe raad veel succes.

Mevrouw Gerrie Toonen heeft 27 jaar in de politiek gezeten, waarvan 20 jaar als raadslid. Twintig jaar geleden woog zij 58 kilo en had maat 38 en nu is zij 78 kilo en heeft maat 44. Duidelijk is dat je als raadslid niet alleen maar inhoudelijk groeit.

Zij is een van de elf raadsleden die afscheid neemt. Zij doet dit met pijn in haar hart. Zij heeft met plezier 20 jaar als raadslid de inwoners vertegenwoordigd. Zij vond het een hele eer.

Zij maakte 4 burgemeesters, 3 gemeentesecretarissen, 4 griffiers en vele wethouders en raadsleden mee. Zij kijkt met veel respect terug naar die bestuurders die zich met hart en ziel hebben ingezet voor Wijchen. Misschien kan er een straat naar haar vernoemd worden?

Er zijn diverse hoogtepunten geweest in de raad. Er zijn 3 burgemeesters uit voortgekomen.

Ook de benoeming van de nieuwe burgemeester was een hoogtepunt.

Dieptepunten waren het overlijden van Piet Loermans, Thé Straten en Paul Keser. Dit waren geweldige volksvertegenwoordigers. Ook een dieptepunt is dat er nog steeds geen somatisch verpleeghuis is in Wijchen.

Het was een emotionele tijd. 18 jaar zat zij in de oppositie. Dan werk je extra hard om zaken voor elkaar te krijgen. Zij heeft veel respect voor de raadsleden die iedere donderdag zich inzetten voor de belangen van de inwoners. Raadsleden zijn geen zakkenvullers; er is geen sprake van pluche-plakkers, hoewel de stoelen wel erg lekker zitten.

Zij wil niet uren praten over de afgelopen 27 jaar, maar wil hier liever een boek over schrijven. Mevrouw Toonen dankt de ambtelijke organisatie, met name de afdeling openbare werken. Zij heeft heel vaak gebeld, gemaïld en nooit nul op het rekest gekregen.

Over Vraagwijzer is zij eveneens erg positief. Menig inwoner is daarnaar toe verwezen en zij zijn allemaal vriendelijk en professioneel behandeld.

In het bijzonder dankt zij de griffie, die zich voortdurend inzet en altijd tijd heeft.

Zij dankt Rob Engels en Marcel Thijsen. Er is in 20 jaar veel veranderd. Zij dankt hen voor hun luisterend oor na de vergaderingen, in de wandelgangen. Zij kon altijd bij hen terecht. Er was altijd een oplossing. Het verschil tussen wethouders en raadsleden is, dat raadsleden de baas zijn, maar wethouders meer verdienen en wachtgeld krijgen.

Zij heeft burgemeester Stegemans meegemaakt toen zij commissielid was. Burgemeester

Franssen was de eerste echte burgemeester, een echt burgervader, een wijs en verstandig man.

Ooit heeft zij gezegd, dat wanneer burgemeester Noordewier zou aftreden, zij ook zou gaan. Dit moment is nu gekomen. Zij dankt hem; hij was een burgemeester naar haar hart, vol humor en lekker eigenwijs. Wanneer er problemen waren, kon zij altijd bij hem terecht.

Burgemeester Verheijen heeft zij ervaren als iemand met een warm hart en luisterend oor voor mensen.

Zij dankt haar familieleden, vrienden, kennissen die haar altijd hebben gesteund en gepromoot. Ons paps en mams waren trots.

Zij dankt ook haar fractiegenoten, Arnold en Kees en wenst hen veel sterkte. Arnold moet het alleen doen, Kees en zij blijven op de achtergrond actief.

Mevrouw Toonen dankt ook haar kinderen, haar man voor het begrip en luisterend oor wanneer zij gefrustreerd thuis kwam na een vergadering. Zij accepteerden het allemaal.

Wanneer de raad het niet goed doet, komt zij terug. Zij wenst iedereen het allerbeste en dankt hen voor de fijne samenwerking.

De voorzitter dankt de elf raadsleden voor hun warme woorden en de lof die is uitgesproken naar het ambtelijk apparaat en de griffie. Hij weet zeker dat dit morgen door zal klinken in het gemeentehuis. Afscheid nemen is een klein beetje sterven, maar met elkaar vooral in de warmte en nabijheid van elkaar hoeft het afscheid niet zwaar te zijn. Dit maakt Wijchen wat het is, een heel sterke gemeente, met mensen die een gelijk doel hebben: een beter Wijchen maken met elkaar. Hij dankt iedereen hartelijk.

5. Sluiting

De voorzitter sluit om 21.15 uur de vergadering en nodigt alle aanwezigen uit voor een drankje in de foyer en om afscheid van elkaar te nemen.